

Gündem yitirdiklerimiz

Ayşe ŞASA

1941'de İstanbul'da dünyaya gelen, Türk sinemasının usta ve unutulmaz senaristlerinden Ayşe Şasa, uzun süredir tedavi gördüğü kansere yenik düşerek 16 Haziran 2014'te vefat etti.

Babası bir zamanlar Türkiye'nin önde gelen kereste tüccarlarından Avni Şasa, annesi ise Melike Hanımdır. Hristiyan ve Yahudi mürebbiyelerin elinde Batı kültür ve düşüncesiyle yetişen Şasa, 12 yaşında yatılı olarak yazıldığı şimdiki adı Robert Koleji olan Arnavutköy Amerikan Kız Koleji'nden 1960'ta mezun olur. Henüz 12-13 yaşlarındayken kısa oyunlar yazmaya başlayan Şasa, ilk senaryosunu 1963'te yazar.

1980'de geçirmiş olduğu ağır şizofreni nöbeti nedeniyle uzun süre sinemadan uzak kalan Ayşe Şasa, bu dönemde içinde bulunduğu hastalıktan kurtulmanın yollarını arar. Bu arayış ona çok farklı dünyaların kapısını da aralar. Büyük zorluklarla edindiği İbn Arabî'nin *Fusûsu'l Hikem*'ini okur ve onun etkisinde kalır. Müspet yönde olan bu etki hem hastalığının iyileşmesine yardımcı olur hem de farklı çevrelerden isimlerle tanışmasına vesile olur.

İsmet Özel'le şiirleri ve kitapları ve-silesiyle tanışan Ayşe Şasa, Mustafa Kutlu aracılığıyla *Dergâh* dergisinde yazmaya başlar. İbn Arabî'nin etkisiyle tasavvufi arayışlar içine de giren Şasa, bu arayışı-

nın sonunda bir dergâha intisap ederek yaşadığı iç huzur ve kazandığı maneviyat sayesinde hastalığından kurtulur. Ayşe Şasa kendisiyle yapılan bir söyleşide artık "şükürünü ifade edebilmek için" yazdığını söyler.

1990'dan itibaren *Dergâh*'ta yayımlanan sinema eleştirilerini topladığı *Yeşilçam Günlüğü* (1996) adlı kitabıyla eleştiri dalında 1994 yılı Türkiye Yazarlar Birliği Ödülü'nü alan Şasa'nın ayrıca *Düş Gerçeklik Sinema* (Sadık Yalsızuçanlar ve İhsan Kabil ile, 1997), *Delilik Ülkesinden Notlar* (2003), *Şebek* (2004), *Bir Ruh Macerası* (2009), *Vakte Karşı Sözler* (Ömer Tuğrul İnançer ve Berat Demirci ile, 2012) adlı kitapları ve çok sayıda senaryosu da vardır.

73 yıllık ömrüne; yazar, çevirmen ve yönetmen olan Attila Tokatlı; Türkiye'nin önemli yapımcı ve yönetmenlerinden Atif Yılmaz ve Türk sinemasının önemli senaristlerinden Bülent Oran'la yaptığı üç evliliği sığdırmıştır.

Senaryoları:

Çapkın Kız (1963), *Son Kuşlar* (1965), *Murat'ın Türküsü* (1965), *Toprağın Kanı* (1966), *Ah Güzel İstanbul* (1966), *Kozanoğlu* (1967), *Balatlı Arif* (1967), *Harun Reşid'in Gözdesi* (1967),

İlk ve Son (1968), *Cemile* (1968), *Köroğlu* (1968), *Yedi Kocalı Hürmüz* (1971), *Güllü* (1971), *Unutulan Kadın* (1971), *Battal Gazi Destanı* (1971), *Cemo* (1972), *Utancı* (1972), *Kambur* (1973), *Deli Kan* (1981), *Hacı Arif Bey* (1982), *Ve Recep ve Zehra ve Ayşe* (1983), *Ölmez Ağacı* (1984), *Merdoğlu Ömer Bey* (1986), *Gramofon Avrat* (1987), *Arkadaşım Şeytan* (1988), *Hiçbir Gece* (1989), *Her Gece Bodrum* (1992), *Kanayan Bosna* (1993), *Dinle Neyden* (2008).

Türk sinema hayatında önemli bir yere sahip Ayşe Şasa'yı saygıyla ve rahmetle anıyoruz.

Semih TOPSAKAL

Erdoğan ALKAN

TDK üyesi (1964: 1040), *Türk Dili* yazarlarından şair, çevirmen ve gazeteci Erdoğan Alkan, 19 Haziran 2014 Perşembe günü İstanbul'da hayata gözlerini yumdu. Cenazesi, 21 Haziran 2014 Cumartesi günü Kabataş Bezmiâlem Camisi'nde kılınan öğle ve cenaze namazlarının ardından Ortaköy Mezarlığı'nda toprağa verildi.

Alkan, 10 Haziran 1935 tarihinde annesinin görev yeri Samsun'un Çıracman köyünde doğdu. Babası Emin Bey, annesi ise Sıdıka Hanım'dır. Ailesi Şarkışlalıdır.

Samsun 19 Mayıs Lisesi (1955) ve AÜ Siyasal Bilgiler Fakültesini (1960) bitirdi. Mülki idare sınıfında devlet hizmetine başladı. Maiyet memurluğu ve kaymakamlık yaptı (1960-1965). Brüksel Inbel Enstitüsünde halkla ilişkiler konusunda eğitim gördü. Turizm Bakanlığında şube müdürlüğü (1965-1967), yedek subaylık (1967-1969), Millî Produktivite Merkezinde uzmanlık (1969-1971) ve TRT'de yönetmenlik (1971-1973) yaptı. 1973-1984 yılları arasında gazetecilikle meşgul oldu. *Günaydın*'da çalıştı. İstanbul Üniversitesi Gazetecilik Yüksek Okulunda öğretim görevlisi olarak dersler verdi (1973-1983). Sürekli basın kartı sahibiydi. Değiş Yayınlarını kurdu, yöneticiliğini yaptı (1985-1989).

Edebiyat dünyasına şiirleriyle girdi. İlk şiiri *Türk Dili*'nde yayımlandı (1957). İlk şiir çevirisi (P. Verlaine'den) ise *Varlık*'ta yer aldı (1958). *Somut*, *Türk Dili*, *Varlık*, *Papirüs*, *Yazko-Edebiyat*, *Milliyet Sanat* ve *Gösteri* dergilerinde yayımlanan şiirleri ve Fransız şairlerinden yaptığı şiir çevirileriyle tanındı. Aşık Veysel'in hayatını *Kör Oldum Veysel Oldum* adıyla romanlaştırdı (1991). Bu roman, radyo oyununa uyarlanarak Ankara Radyosunda seslendirilip yayımlandı (1998).

Aldığı ödüller içinde en önemlileri şunlardır:

1970 TRT Kitle İletişim Araştırma Başarı Ödülü

1982 *Arthur Rimbaud'dan Seçme Şiirler* kitabı ile Yazko Çeviri Ödülü

1989 TRT Dizi Film Senaryosu Ödülü

Eserleri, tür ve ilk yayım yılına göre şöyle sıralanabilir:

Şiir: *Güneş Tozları* (1958), *Ekuanil Çiçekleri* (1964), *Kerem Gibi* (1969), *Kuş*